

Z deníku investorky

*Jak podnikat
a nezbláznit se*

*Margareta
Křížová*

Z deníku investorky

Jak podnikat a nezbláznit se

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Biz books®

Margareta Křížová

Z deníku investorky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Z deníku investorky

*Jak podnikat
a nezbláznit se*

Margareta Křížová

BizBooks
Brno, 2018

Z deníku investorky

Margareta Křížová

Obálka: Petr Gremlica

Foto na obálce: Kateřina Nováková

Ilustrace: Minka Dočkalová

Odpovědný redaktor: Martina Rybičková

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-265-0761-1

ISBN e-knihy 978-80-265-0772-7 (1. zveřejnění, 2018)

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Informace o knihách z nakladatelství BizBooks:

www.bizbooks.cz

www.facebook.com/NakladatelstviBizBooks

www.twitter.com/BizBooks_knihy

Vydalo nakladatelství BizBooks v Brně roku 2018 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 31 865.

© Albatros Media a. s., 2018. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

OBSAH

NEŽ ZAČNETE	7
A kdo vám sliboval, že život je růžová zahrada?	8
Podnikání není věda	9
Jak zatočit se strachem v kuchyni i v byznysu	11
Klidně občas prokrastinujte	16
Co je dobré si přiznat	16
Začít jednou musíte, ať chcete sami, nebo vás život donutí	18
Mobilizace	20
Co nejhoršího se může stát	22
Na gauči nic neuvaříte, ke sporáku z gauče je daleko aneb komfort zóna je fajn, ale nic se v ní neděje	23
Necpěte se tam, kde vám to opravdu, ale opravdu nedělá dobře (nebo vás tam nechťejí)	25
Nemusí každý vědět, co všechno neumím	27
Nápady a sny	29
Měl bych udělat, chystám se, plánuju...	30
Jak si správně přát	32
Nikdo to za vás nerozjede	33
Učte se od těch, co to už dokázali, ptejte se, jak konkrétně to udělali	35
Závist	37
Malé cíle	38
Disciplína – bez ní to nedáte	39
Odmítnutí	41
Buďte autentičtí neboli buďte sami sebou	44
JE ČAS TO ROZJET	47
Jak se můj byznys bude jmenovat	48
Hod'te to na papír aneb byznys plán na balicím papíru	49

Byznys model aneb zákazník, nebo uživatel	62
Finanční plánování	63
Ještě to nemám úplně spočítaný	66
Průšvih, přišlo tisíc objednávek	68
A mohl byste mi prosím zaplatit aneb jak si říct o peníze	70

KDE NA TO VZÍT PENÍZE 73

Podnikat se dá, i když nemáte bengál na peci	74
Kde vzít peníze na rozjezd	75
Kaskadéři a šílené půjčky na rozjezd podnikání	77

DOBRÁ PREZENTACE JE POLOVINA ÚSPĚCHU 79

Elevator pitch	80
Jak (ne)zvorat prezentaci	82
Připravte se na hnusné dotazy	83

O INVESTORECH 87

Jak se loví investor	88
S čím vám investor určitě nepomůže	90
Co chce investor vědět	91
Podnikatel na grilu	92
Jak jednat s investorem, když už musíte	94
Confidentiality smlouva neboli endéáčko	97

CO SE HODÍ VĚDĚT O PODNIKÁNÍ 101

Ať chcete, nebo ne, občas musíte oslovit úplně cizí lidi	102
Networking	105

JAK SE DOSTAT DO MÉDIÍ 109

Prostě to zkuste	110
A jak jsem se teda dostala do Dne D	112

Hejteri	113
A ještě pár tipů jak na PR	114

KDYŽ SE ZROVNA NEDAŘÍ 117

První krize	118
Totální vyhoření	119
Jak se léčit z vyhoření	120
Klidně dělejte šílené věci	125
Moje rituály	127
Když dojdou prachy	131
Na úřadu práce	131

SRÁŽKA S BLBEM, SAMOŽEREM A TAK PODOBNĚ 135

Arogance	136
Dědek z Humpolce	137
Natřásání peří	138

A JEŠTĚ PÁR TIPŮ, CO BY SE VÁM MOHLY HODIT 141

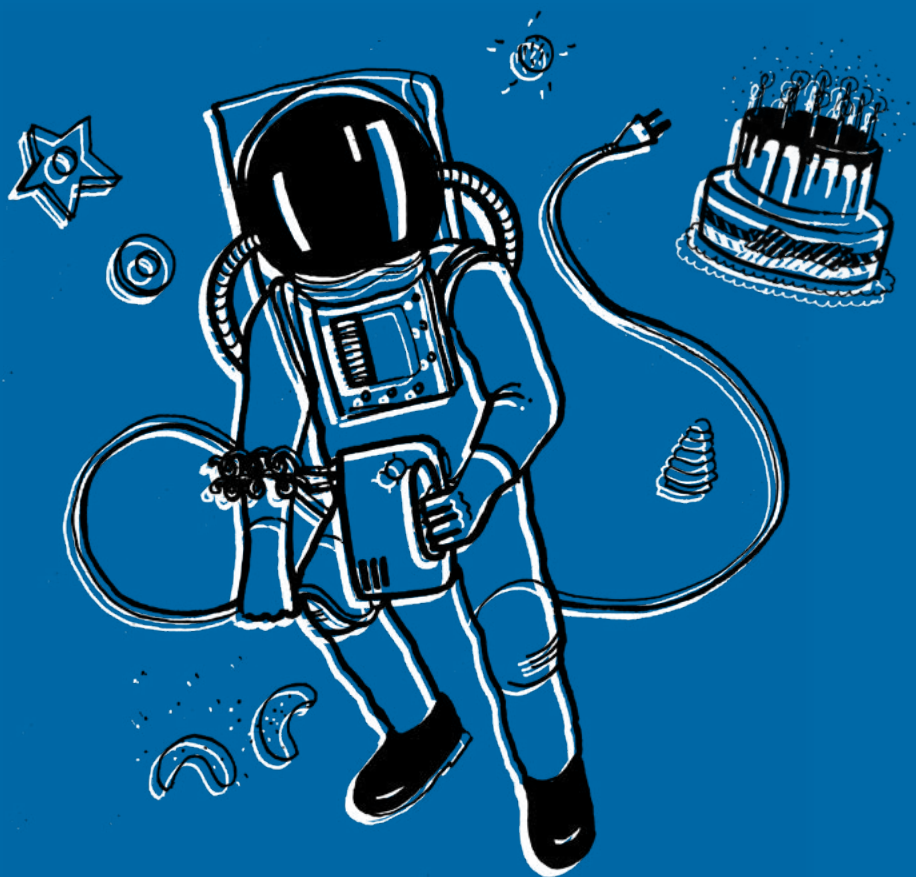
Small talk	142
Dluhopisy pro šejka jsou v Čechách každému ukradený	144
Globální podnikatel potřebuje překladatele	145
Mýtus zvaný work life balance	148
Já tomu nerozumím	151
Podnikání po padesátce	152
A na závěr	154

Co poslouchám, sleduju a vám by se to taky mohlo hodit	156
Kdo je Margareta Křížová	158

Napsat knížku není jen tak. Navíc napsat knížku, v níž člověk šíří moudra a rady, je ještě těžší. K tomu přičtete autocenzuru, tohle ne, to by bylo blbý, trapný, divný, lidi by se smáli...

Až jsem si řekla: buď teď, nebo nikdy – jdu do toho. Tady jsou mé vážné i méně vážné postřehy a zážitky z podnikání a je na vás, jak s nimi naložíte. A jestli vás to čtení bude alespoň trochu bavit, budu moc ráda.

NEŽ ZAČNETE

A KDO VÁM SLIBOVAL, ŽE ŽIVOT JE RŮŽOVÁ ZAHRADA?

Stále mě překvapuje, kolik lidí si stěžuje na život. To je nefér. Za co? Proč zrovna já? Tohle si fakt nezasloužím. Skoro jako: „Kdybych to byl býval věděl(a), tak bych na tenhle svět nechodil(a).“

Vždycky si říkám, jestli jsem něco prošvihla, ale fakt jsem si ničeho nevšimla. Čeká na nás snad v porodnici uvítací výbor? Říká snad někdo „Vítej v tomto nádherném světě. Slibuji ti překrásný život. Právě vstupuješ do růžové zahrady, nemohli jsme se dočkat, abychom ti sypali na cestu růžové lístky. Přeješ si snad nějakou hudbu? Máme na výběr, klasiku, jazz i rap. Vždy bude vše spravedlivé, žádná příkoří, žádné srážky s blbcem. Jak se někde blbec objeví v tvé blízkosti, hned ho poženeme dále od tebe.“?

PROČ
ZROVNA
JÁ??

Pokud si dobře pamatuji, nikdo takový, alespoň u mé postýlky, v porodnici nestál. Nikdo blbce z mé cesty neodháněl. Nikdo se nestaral o to, abych nikdy nepoznala stres, nervy, vztek, lítost či pocit nespravedlnosti.

Klidně brečím a vztekám se nad nespravedlností, lituju se a ptám, kdo mi posílá do cesty blbce, ale беру to tak, jak to je, a žiju si dál. A když občas zabloudím do růžové zahrady

a potkám lidi moudré, inspirativní a veselé, jo, ta radost, říkám si, díky, přece jen existuje spravedlnost.

PODNIKÁNÍ NENÍ VĚDA

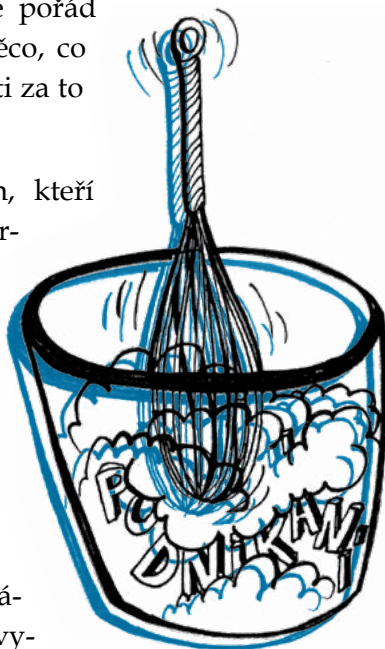
Z rozjezdu podnikání se dělá věda a člověk má poslední dobou pocit, jako by mohl podnikat jen kandidát věd v kybernetice nebo ten, kdo se chystá na výpravy do vesmíru.

Opak je pravdou, podnikání je pořád jedno a to samé. Nabídni mi něco, co potřebuji nebo se mi to líbí, a já ti za to zaplatím.

Takže co zbývá nám ostatním, kteří nejsme kybernetici ani vesmírní inženýři? Musíme to zkusit i my, absolventi knedlíkárný neboli hotelové školy. Byznys a vaření mají hodně společného.

Musíte mít chuť a energii do-táhnout kýžený recept do finále.

Musíte mít alespoň základní nádobí a náčiní, ale nemusíte mít vytuněný robot za 15 tisíc korun. Stačí ruční šlehač.

Musíte mít dobré ingredience, bez těch lze vařit jen těžko. Základní znalost toho, co chcete dělat. Například že bábovka se obvykle nevaří z květáku a petržele a že do kynutého těsta se dává droždí. Stejně tak musíte vědět, že na jaře je nutné zasít, abyste mohli v létě sklízet, pokud se rozhodnete otevřít si zahradnictví.

Je potřeba mít trpělivost a disciplínu. Maso se prostě neupeče za dvacet minut, ani kdybyste ho na kolenou před troubou prosili, a stejně tak svůj byznys nerozjedete za týden, ani kdybyste se přetrhli.

Disciplína a mírná pokora jsou nezbytné. Občas jsem v kuchyni machrovala a ingredience přidávala od oka, tady trochu mouky, tady máslo od oka, a... ono se to zdrcllo. Na druhou stranu i trocha improvizace někdy neuškodí, jen je třeba vědět jak. Mouku zásadně neprosívám a jde to taky, máslo nepřepouštím, protože úplně nevím jak, a rozpuštěné a nepřepuštěné máslo je taky fajn, pořád je to máslo.

A nakonec trocha skromnosti. Rozhodně neplatí pravidlo, že vařit skvělé pokrmy je možné jen v luxusní, obrovské a perfektně zařízené kuchyni. Pokud je kuchař ňouma, uvaří zase jenom blaf. Vzpomeňte si na školní jídelny: v obrovských vybavených kuchyních se vařila UHO (univerzální hnědá omáčka) a průsvitná koprovka. **FUN!**

Naopak v malé a prakticky zařízené kuchyni vykouzlí kreativní kuchař zázraky. Takže ani luxusní kuchyň, ani kanceláře na Wall Street, případně na jiné hlavní třídě, nejsou zárukou úspěchu.

A ještě jedna věc: prezentace.

Můžete vařit jak pánbůh nebo Julia Child, ale pokud to fláknete na oprýskaný talíř, přidáte příbor z hliníku, smůla. Ale naložte obyčejnou, do křupava upečenou vepřovou na hezký talíř, přidejte pár knedlíků, zelí bílé, kousek dál červené. Hezký příbor a lněný ubrousek a vedle orosenou sklenici piva. I kdyby knedlíky byly trochu gumózní (ale fakt jen trochu), je velká šance, že sklídíte úspěch.

Stejně je to s vaším byznysem – je rozhodující, jak o něm budete mluvit. Budete-li za uspávače hadů, nikdo vám nebude věnovat pozornost, ani kdybyste vymysleli boty s navigací. Ale když z vás bude číšet energie a nadšení a bude zjevné, že už jste se zvedli z gauče a něco udělali, je velká šance, že vás někdo vyslechne – a buď u vás nakoupí, nebo do vás bude investovat.

Tak hurá do kuchyně, začínáme. Uvařit něco malého na začátek zvládne každý. A nemyslím jenom čaj nebo vajíčka.

JAK ZATOČIT SE STRACHEM V KUCHYNI I V BYZNYSU

Strach je vlastně zvláštní věc. Všichni o něm mluví, nikdo ho nikdy neviděl, ale každý ho má. Opravdu, úplně každý zažil někdy strach, a kdo tvrdí, že ne, má poruchu paměti, nebo je lhář. Máme strach, že to nevyjde. Strach, že si o nás sousedi, rodina, známí a kdoví kdo ještě budou myslet, že jsme trapní, že jsme vždycky byli trochu divní. Máme strach, že se nám

lidi budou smát. Máme strach z neúspěchu. Máme strach, že se nám zdrčne omáčka, nepovedou se knedlíky a nevykyne těsto. To všechno se klidně může stát, ale jestli máme strach, nebo ne, na výsledek zas tak velký vliv nemá.

Existuje řada návodů, kurzů a knížek, jak se zbavit strachu. Mám pro vás jednu zprávu: strachu se nezbavíte. Můžete se s ním tak maximálně naučit žít. Můžete se naučit, aby vás strach neparalyzoval. Můžete se naučit říct: „Jasně, vím, že jsi tady, stojíš vedle mě, zbavit se tě úplně nemůžu, ale nezblázním se.“

Strach jsem měla dřív často, teď už trochu méně, ale pořád je to můj věrný společník. Když jsem studovala hotelovou školu, hodiny vaření vedla profesorka, z které měl strach úplně každý. I pánve v kuchyni se třásly hrůzou. Navíc každou hodinu tahle podivná osoba v blond paruce zahajovala proslovem o tom, jak jsme nemožní a stejně nic kloudného neuvaříme. Bála jsem se i natočit vodu do hrnce, natož zadělat těsto. Přestala jsem se bát až v momentě, kdy na mě deset minut ječela, protože našla v mém salátu brouka. No, brouka... Malinkatého broučka. Ječela tak dlouho, až už jsem si řekla, že horší to být stejně nemůže a víc ječet nejde. Z vaření jsem v pololetí dostala za tři, ale kupodivu šel život dál, zeměkoule se stále otáčela a i přes nález brouka v salátu jsem našla práci i manžela, kterému to nevadilo a dodnes mě považuje za obstojnou kuchařku.

Další strach jsem zažívala v době svých podnikatelských začátků: měla jsem panickou hrůzu z mluvení na veřejnosti. Byla to hrůza, která mě paralyzovala. Noc před vystoupením jsem nemohla spát a bylo mi zle. V momentě, kdy jsem měla

předstoupit před lidi (myslím tím například dva lidi) a začít mluvit, mi docházel vzduch v plicích a nemohla jsem dýchat. Srdce mi tlouklo tak, že to muselo být slyšet i venku na ulici, a chytaly mě křeče do čelistí. Něco a nějak jsem ze sebe vysoukala, ale myslím, že posluchači trpěli víc než já a bylo jim za mě trapně. Moje úžasná americká kolegyně (která měla od útlého dětství ve škole předmět rétorika) řekla: „Žádná sláva, ale příště to bude lepší.“ „Jak lepší? Právě jsem málem prodělala infarkt, srdeční zástavu, smrt udušením – a budu to zkoušet příště? Ani náhodou!“

A to jsem se mýlila. Zkusila jsem to ještě mnohokrát. Ještě mnohokrát jsem se třásla strachy, zkoušela nervy tisící léky, sklenici vína, půllitr piva, a nakonec jsem to překonala. Dneska už se nezajímám a srdce mi tlučte jen občas. A přesto, devětkrát mluvím na veřejnosti a jsem starý mazák, po desáté se něco stane, v první řadě sedí někdo, kdo mě provrtává pohledem typu „no tak se předved', ty chytrá“ a... srdce tlučte jak o závod, nestačí mi dech, mám strach. Dneska už vím, že **STRACH** má strach jediné z toho, když o něm mluvíme nahlas. Že klidně řekneme nahlas „mám strach a bojím se tak, že už to víc nejde“. Tohle strach úplně nesnáší. A proto, postavte se před zrcadlo (ideálně když jste doma sami), pěkně se na sebe podívejte a říkejte: „Mám děsný strach, hrůza mě jímá, že chci rozjet byznys a ono se to třeba nepovede (*a i kdyby ne, tak se povede něco jinýho*), mám strach, že si u mě nikdo nic nekoupí (*pokud budete prodávat to, co lidi chtějí, proč by si to nekoupili*), že když se to nepovede, pomluví mě sousedi a známí (*pomluví vás tak jako tak, tak co*). Mám strach, že tchyně řekne, že mi vždycky říkala, ať se do ničeho nepouštím (*a protože už jí máte plný zuby, prostě to zkusíte, aby měla vztek, a navíc, co když nemá pravdu?*).“

Jestli budete mluvit před zrcadlem úplně klidně, nebo budete řvát na celé kolo, záleží pouze a jenom na vás. Ale až tenhle proslov dokončíte, zjistíte, že je vám líp, že strach tam sice pořád je, ale už to není ten sebejistý namachrovaný strach, ale je tak nějak menší a není si sám sebou tak jistý.

Snad jen jedna rada, když dovolíte. Pokud stojíte před zrcadlem a křičíte „mám strach, protože jsem si půjčil od lichvářů milion, a pokud ho nesplatím do dvou měsíců, nejspíš mi seberou střechu nad hlavou“, chápu, že se bojíte, já bych byla strachy bez sebe. Bude asi lepší, když si od lichvářů půjčovat nebudete, protože v takovém případě byste mohli opravdu skončit pod mostem a toho se bojí skoro každý.

Přečtěte si knížku *Bůh chodí po světě vždycky inognito*; nebojte se, není to biblické čtení, naopak moc pěkná knížka o tom, jak nedělat ze strachu vědu.

Je taky dobré se vždycky sám sebe zeptat, co nejhoršího se může stát, a pokud to není ta střecha nad hlavou... tak co?

A ještě můžete napsat STRACHU dopis. Příkládám svůj. Ten nápad není z mé hlavy, ale z hlavy Elizabeth Gilbert, autorky *Jíst, modlit se a milovat* (v originále *Eat, pray and love*) a z jejího podcastu *Magic lessons*. Je moc fajn.

